

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 26. april 2021

Hermed følger besvarelse fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af spørgsmål nr. 1183 (MOF alm. del) stillet 29. marts 2021 efter ønske fra Tommy Ahlers (V).

Spørgsmål nr. 1183

"I DR1-programmet "Tæt på Sandheden" den 20. marts 2021 kritiserer CEO i Nordic Harvest Anders Riemann, at produktionsformen "vertical farming" bl.a. ikke kan modtage hektarstøtte eller kan blive økologimærket (www.dr.dk/drtv/se/taet-paa-sandheden-medjonatan-spang_-dobbelt-saa-logisk_238365). Vil ministeren oversende et overblik over, hvilke regler i henholdsvis den danske fødevarerlov og i EU-fødevarerlov der ikke underbygger den måde, Nordic Harvest producerer fødevarer på?"

Svar

Jeg har selv besøgt Nordic Harvest den 8. marts 2021 og drøftet muligheder og udfordringer for vertikalt landbrug. Jeg er derfor meget opmærksom på de barrierer, der findes, og jeg ser frem til at drøfte mulighederne for vertikalt landbrug i forbindelse med de kommende landbrugsforhandlinger. I forhold til spørgsmålet om manglende mulighed for økologisk mærkning af produkter fra vertikalt landbrug ser jeg også frem til drøftelserne på EU-niveau om et mere generelt bæredygtighedsmærke. Her vil der forhåbentlig også kunne tages højde for nogle af de begrænsninger, som er ved de nuværende regler om mærkning.

For at give et overblik over eksisterende regler har jeg forelagt spørgsmålet for Landbrugsstyrelsen og Fødevarestyrelsen.

Landbrugsstyrelsen oplyser, at:

"For at modtage EU's direkte arealstøtte, den såkaldte grundbetaling og grønne støtte, er det et krav, at der dyrkes direkte i bundjorden. For at modtage økologisk arealtilskud skal arealet opfylde samme krav som under den direkte arealstøtte, herunder kravet om dyrkning i bundjorden. Bedriften skal desuden være autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion i overensstemmelse med de gældende regler om økologisk jordbrug. Vertikalt landbrug eller gartnerier og drivhuse, hvor der dyrkes i medie eller potter uden bundjordskontakt, kan derfor ikke modtage direkte arealstøtte eller økologisk arealtilskud.

I EU's fremtidige landbrugsreform, som træder i kraft i 2023, forventes det, at det fortsat vil være et krav for at få EU's landbrugsstøtte, den såkaldte indkomststøtte og eco-schemes, at landbrugsproduktionen sker med direkte kontakt til bundjorden. Det samme krav forventes også at gælde for, at producenten kan modtage økologisk arealtilskud.

I dag kan fødevarer fra vertikalt landbrug ikke certificeres som økologiske, fordi hydrokultur (dyrkning i vand) ifølge EU-reglerne er forbudt i økologisk jordbrugsproduktion. Hovedreglen er, at økologisk produktion skal foregå i bundjorden og ikke i afgrænsede bede. Der er kun ganske få undtagelser til dyrkning uden jord, som især omfatter spirer og spirelignende produkter, der alene lever af den næring, der er i frøet, samt produktion af urter og prydblager, der sælges sammen med potten til den endelige forbruger.

D. 1. januar 2022 træder en ny økologiforordning i kraft (2018/848). Med den videreføres forbuddet mod hydrokultur, og samtidigt skærpes kravet om dyrkning i bundjord. Derfor bliver det heller ikke muligt fremover at dyrke økologisk i vertikalt landbrug baseret på høst af planter fra hydrokultur eller i jord eller voksemedie på bakker eller borde.”

Fødevarestyrelsen oplyser, at:

”Dyrkning af fødevarer i et vertikalt landbrug er primærproduktion på linje med dyrkning af tilsvarende afgrøder på friland og i traditionelt drivhus. Der er derfor krav om, at fødevarevirksomheden registres til primærproduktion, jf. fødevarerhygiejneforordningen (EU Forordning 852/2004).

Virksomheder skal følge reglerne for god hygiejnisk praksis og have sporbarhed i produktionen på samme vis som øvrige primærproducenter af fødevarer. Der gælder således ikke andre fødevarerhygiejneregler for dyrkning vertikalt i en fabriksal end for dyrkning i jord eller drivhus.”

Rasmus Prehn

/

Louise Piester